

Kädessä on vuoden ja samalla myös vuosisadan viimeinen Virittäjä. Sen kunniaksi katsomme tässä lehdessä fennistiikkaa etenkin yhden sen edustajan, *Lauri Hakulisen* elämäntyön läpi.

Kun Lauri Hakulinen sata vuotta sitten syntyi, Kotikielen Seura oli ehtinyt toimia lähes neljännesvuosisadan ja Virittäjäkin ilmestyä säännöllisesti jo pari vuotta. Seuran toimintaa Hakulisen syntymävuonna tarkastelevat Virittäjän tässä vihkossa *Hanna Lappalainen* ja *Mari Siirainen*, joiden valmistama posterit oli alkuvuodesta mukana Tieteellisten seuran valtuuskunnan satavuotisnäyttelyssä.

Julkaisemme myös kaikki Lauri Hakulisen muistoksi järjestetyn lokakuisen symposiumin esitelmät. Samalla syntyy havainnollinen kuva lähes koko tämän vuosisadan fennistiikasta — Hakulinen oli hyvin monipuolinen vaikuttaja. Hänen väitöskirjansa sai tosin ristiriitaisen vastaanoton: se oli edellä aikaansa, kuten *Mauno Koski* lehdessämme sanoo. Itse asiassa monet hänen kielitieteellisistä ideoistaan ovat saaneet vastakaikua vasta viime aikoina, niin kuin esimerkiksi *Eino Kuposen* artikkelista voi lukea.

Fennistiikan tuolloiseen paradigmaan eivät kaikki muutkaan Hakulisen ikätoverit vaivatta solahtaneet. Jyväskylässä tekivät heistä elämäntyönsä *Ahti Rytönen* ja *Aarni Penttilä*, joiden satavuotisjuhlakirjan sikäläinen suomen kielen laitos julkistaa joulukuun puolivälissä. Samalla aukeaa kuukaudeksi Ahti Rytösen valokuva- ja arkistoaineistosta koottu näyttely Jyväskylän yliopistossa. *Esa Sironen* on koonnut katsausosastoomme välähdyksiä Ahti Rytösen opettajan- ja tutkijantyöstä.

Lauri Hakulisen perintöä taas hoitavat tällä hetkellä monet helsinkiläiset tutkijayhteisöt, joiden työstä voi uuden vuosituhannen kynnyksellä olla reilusti ylpeä. Entisestä Satakirjasäätiöstä on kasvanut satapäinen Kotimaisten kielten tutkimuskeskus. Suomen kielen laitos, joka keväällä juhlii suomen kielen professuurin perustamisen 150-vuotismuistoa, sai vastikään Helsingin yliopiston kansainvälisessä arvioinnissa korkeimman mahdollisen pistemäärän tekemästään kielitieteellisestä tutkimuksesta.

Samassa yhteydessä sai kiittävän maininnan myös Virittäjä, jonka toimittajista suurin osa työskentelee tai opiskelee tšekäläisessä suomen laitoksessa. Toisaalta lehden toimitusneuvosto, kirjoittajat ja lukijat koostuvat tasaisesti koko maan tutkijoista, opettajista ja opiskelijoista. Kiitokset kuuluvat meille kaikille!

Arviointipaneelin mukaan Virittäjä on maailmanluokan lehti. Tähän voi sanoa, että valtakunnallinen tieteellinen lehti voi olla tasokas vain jos maassa harjoitetaan tasokasta tutkimusta. Tätä kirjoittaessani olen viikon sisällä kuullut Helsingissä kaksi hienoa ja kansainvälisestikin kiinnostavaa väitöstä, toisen karjalan ja venäjän murteiden kohtaamisesta, toisen naurusta lääkäreiden vastaanotolla. Lähes samaan aikaan oli Turun yliopistossa tärkeä väitös suomen oppimisesta toisena kielenä. Ensi vuosi alkaa Virittäjässä kaikesta päätellen hyvin: luvassa on mielenkiintoisia lektioita ja kirja-arvioita. Myös artikkeleita on kertynyt monipuolinen kokoelma jonoksi asti. On helppo toivottaa hyvää uutta vuotta!

LEA LAITINEN